

Curriculumontwikkeling voor praktijkopleider (K0019)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Ontwerpen en uitwerken van een scholingsplan	
Complexiteit:	De praktijkopleider werkt met leidinggevend en collega's van verschillende afdelingen van een bedrijf dat zelf medewerkers ontwikkelt en leerlingen opleidt. Voor het maken van een scholingsplan heeft zij specialistische kennis en vaardigheden nodig. Zij past didactische principes toe om uiteenlopende ontwikkel/scholingsbehoeften te beantwoorden met een op-maat scholingsplan. Zij kan combinaties van modellen, richtlijnen en didactische principes toepassen bij het ontwikkelen van scholingsmateriaal.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De praktijkopleider draagt zelfstandige verantwoordelijkheid onder eindverantwoordelijkheid van leidinggevende(n). Zij is verantwoordelijk voor een professionele samenwerking met collega's en experts. Verder is zij verantwoordelijk voor het adviseren van leidinggevend over een scholing(splan) passend bij ontwikkeldoelen van medewerkers en voor het (laten) ontwikkelen van een scholing(splan).
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Zorgt voor het vaststellen van doelgroep en scholingsdoelen op basis van ontwikkelbehoeften	De praktijkopleider onderkent signalen van ontwikkelbehoeften, overlegt met betrokkenen, inventariseert de doelgroep en scholingsdoelen, en legt deze vast in advies dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan leidinggevenden.	De praktijkopleider raadpleegt en betreft vakdeskundige collega's effectief, onderbouwt dit met argumenten en feiten, stelt gerichte vragen om benodigde informatie te verkrijgen en gaat sociaalvaardig en doelgericht interacties aan met collega's.	Er ligt een advies aan leidinggevenden met helder omschreven einddoelen en doelgroep als antwoord op ontwikkelbehoeften van medewerkers.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Maakt een scholingsplan	De praktijkopleider vertaalt eind- en scholingsdoelen in subdoelen en deelresultaten, verwerkt deze tot een gestructureerd scholingsplan volgens didactische principes, koppelt onderdelen aan doelen, bewaakt volledigheid, legt het plan ter feedback voor, stelt het bij op basis van terugkoppeling en legt het voor akkoord aan leidinggevend.	De praktijkopleider analyseert grondig beschikbare gegevens, brengt structuur aan door relaties te leggen, en werkt planmatig, systematisch en methodisch.	Er ligt voor akkoord aan leidinggevende(n) een concept 'scholingsplan' dat elk scholingsdoel en resultaat dekt.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Maakt een toetsplan passend bij het scholingsplan	De praktijkopleider bepaalt op basis van het scholingsplan passende toetseenheden en stelt vast of de deelnemer op handelings- of kennisniveau (of beide) moet aantonen, werkt ze deze uit naar toetsdoelen, kiest geschikte toetsvormen en vraagt feedback van betrokkenen, die zij waar mogelijk in het toetsplan verwerkt.	De praktijkopleider past correcte methodische principes toe, ontwerpt meetbare toetseenheden, werkt analytisch en deductief, en schrijft helder en correct Nederlands.	Er ligt een toetsplan bestaande uit toetseenheden uitgewerkt naar toetsdoelen en passende toetsvorm.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ontwikkelt op basis van scholings- en toetsplan bijhorend lesstof en toetsmateriaal	De praktijkopleider beslist vakdeskundigen, plant samen met hen volgens het scholingsplan leereenheden met doelstellingen, ontwikkelt en test lesmateriaal en handleidingen op bruikbaarheid, koppelt leereenheden aan het toetsplan en laat de experts toets- en beoordelingsmaterialen met criteria en protocollen maken.	De praktijkopleider selecteert kritisch op basis van praktische argumenten en belangen, werkt nauwkeurig met oog voor details, bouwt lesstof en opdrachten volgens didactische principes, zodat de training praktisch nut en uitvoerbaarheid heeft, en formuleert helder en afgestemd op het taalniveau van de doelgroep.	Er is toetsmateriaal, een lesboek voor deelnemers en een handleiding voor uitvoerders van de scholing.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examiner beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examiner bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl